

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O KORIŠTENJU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I
EFIKASNE KOGENERACIJE**

Sarajevo, februar 2021. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo da se **Zakon o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije** donese po hitnom postupku, u skladu sa članom 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/03, 21/09 i 24/20), koji predviđaju da se zakon može donijeti po hitnom postupku samo ako se tim zakonom uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Članom 2. stav (5) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH”, br. 70/13 i 5/14 – u daljem tekstu Zakon), propisano je da se podsticanjem proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije obezbjeđuje podrška realizaciji obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem međunarodnih ugovora (Okvirna konvencija o klimatskim promjenama Ujedinjenih nacija – UNFCCC, Kjoto protokol, Ugovor o osnivanju Energetske zajednice zemalja JIE).

U skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice, Ministarski savjet je 18. oktobra 2012. godine usvojio Odluku o implementaciji Direktive 2009/28 o promociji proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, kojom je za Bosnu i Hercegovinu utvrđen obavezujući cilj od 40% udjela obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: OIE) u potrošnji električne energije do 2020. godine.

Akcionim planom za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: APOEF) iskazivali su se obavezujući ciljevi Federacije Bosne i Hercegovine do 2020. godine o udjelu energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji električne energije, energije za grijanje i/ili hlađenje i energije za transport.

Za Federaciju BiH udio energije iz OIE u bruto finalnoj potrošnji energije u 2009. godini iznosi 36%, a ciljani udio energije iz OIE u 2020. godini 41%.

Obavezujući ciljevi za korištenje OIE za 2020. godinu, propisani članom 4. Zakona, tj. procjena ukupnog doprinosa (instalirani kapaciteti, bruto proizvodnja električne energije) koji se očekuje od svake tehnologije (obavezujuće kvote) za proizvodnju obnovljive energije za ispunjenje okvirnih ciljeva do 2020. za udjele energije iz OIE u proizvodnji električne energije u periodu 2010.-2020. godine, bit će osnov za dostizanje obavezujućih ciljeva za korištenje OIE za 2030. godinu, a koji će biti definisani planskim dokumentom za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2021.- 2030. godina i preuzetim obavezama u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice.

Uvažavajući prethodno navedeno kao i činjenice:

- da je stavom (5) člana 20. Zakona propisano da kvalifikovani proizvođač koji nije stekao status privilegovanog proizvođača, kao i kvalifikovani proizvođač kojem je istekao status privilegovanog proizvođača ima pravo na otkup proizvedene električne energije po referentnoj cijeni, ukoliko je njegova proizvodnja uvrštena u obavezujuće kvote propisane APOEF-om,

- da je članom 21. Zakona propisano da su svi kupci i snabdjevači električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine obavezni da preuzmu dio električne energije proizvedene korištenjem OIE u skladu sa Zakonom i aktima Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da su svi kupci i snabdjevači električne energije u Federaciji obavezni da, u skladu sa stavom (5) člana 20. ovog zakona, otkupljuju od kvalifikovanih proizvođača svu proizvedenu električnu energiju po referentnoj cijeni, a do uspostavljanja tržišta OIE i ispunjavanja kvota koje se odnose na obavezujuće ciljeve iz stava (2) člana 4. Zakona (APOEF),
- da je stavom (8) člana 26. Zakona propisano da se u toku probnog rada otkup proizvedene električne energije iz postrojenja koja koriste OIE vrši po referentnoj cijeni,
- da su APOEF-om propisani obavezujući ciljevi OIE do 2020. godine,

donošenjem predmetne dopune zakona izbjegao bi se pravni vakum u primjeni navedenih odredbi Zakona, poštivanje međunarodnih obaveza u dijelu za Federaciju Bosne i Hercegovine, te osigurao kontinuitet promovisanja korištenja OIE (prikupljanje naknade i isplata referentnog dijela garantovane otkupne cijene za privilegovane proizvođače sa kojima Operator za OIEiEK ima potpisan važeći ugovor), a što je i osnovni predmet Zakona.

Uzimajući u obzir sve navedeno, odnosno uvažavajući razloge koji su navedeni u ovom obrazloženju, a iz kojih je vidljivo da se radi pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba, kao i da bi donošenje navedenog zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za Federaciju, kao i činjenicu da se radi o Zakonu koji je već bio na razmatranju u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije BiH, kao ovlaštenu podnositelj, predlaže da se Zakon o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije donese po hitnom postupku, u skladu sa članom 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/03, 21/09 i 24/20).

**ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O KORIŠTENJU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I
EFIKASNE KOGENERACIJE**

Član 1.

U Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14), u članu 4. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) APOEF-om iskazani obavezujući ciljevi Federacije o udjelu energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji električne energije za 2020. godinu primjenjivati će se do donošenja novog planskog dokumenta za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji, a u svrhu ispunjenja ciljeva iz člana 2. ovog zakona.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O KORIŠTENJU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I
EFIKASNE KOGENERACIJE**

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14), sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f.), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture i člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14), sadržani su u članu 2. stav (2) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14 – u daljem tekstu Zakon), kojim je, između ostalog propisano da se podsticanjem proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije obezbjeđuje podrška realizaciji obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem međunarodnih ugovora (Okvirna konvencija o klimatskim promjenama Ujedinjenih nacija – UNFCCC, Kjoto protokol, Ugovor o osnivanju Energetske zajednice zemalja JIE).

U skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice, Ministarski savjet je 18. oktobra 2012. godine usvojio Odluku o implementaciji Direktive 2009/28 o promociji proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, kojom je za Bosnu i Hercegovinu utvrđen obavezujući cilj od 40% udjela obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: OIE) u potrošnji električne energije do 2020. godine.

Akcionim planom za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: APOEF) iskazivali su se obavezujući ciljevi Federacije Bosne i Hercegovine do 2020. godine o udjelu energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji električne energije, energije za grijanje i/ili hlađenje i energije za transport.

Za Federaciju BiH udio energije iz OIE u bruto finalnoj potrošnji energije u 2009. godini iznosi 36%, a ciljani udio energije iz OIE u 2020. godini 41%.

Obavezujući ciljevi za korištenje OIE za 2020. godinu, propisani članom 4. Zakona, tj. procjena ukupnog doprinosa (instalirani kapaciteti, bruto proizvodnje električne energije) koji se očekuje od svake tehnologije (obavezujuće kvote) za proizvodnju obnovljive energije za ispunjenje okvirnih ciljeva do 2020. za udjele energije iz OIE u proizvodnji električne energije u periodu 2010.-2020. godine, biti će osnov za dostizanje obavezujućih ciljeva za korištenje OIE za 2030. godinu, a koji će biti definisani u skladu sa Integriranim energetske i klimatskim planom Bosne i Hercegovine za period 2021.-2030. godina i preuzetim obavezama u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice. Na osnovu obavezujućih ciljeva za korištenje OIE iskazanih unutar Integriranog energetske i klimatskog plana Bosne i Hercegovine za period 2021.-2030. godina, planskim dokumentom će biti utvrđeni obavezujući ciljevi za korištenje OIE u Federaciji Bosne i Hercegovine do 2030. godine.

Uvažavajući prethodno navedeno kao i činjenice:

- da je stavom (5) člana 20. Zakona propisano da kvalifikovani proizvođač koji nije stekao status privilegovanog proizvođača, kao i kvalifikovani proizvođač kojem je istekao status privilegovanog proizvođača ima pravo na otkup proizvedene električne energije po referentnoj cijeni, ukoliko je njegova proizvodnja uvrštena u obavezujuće kvote propisane APOEF-om,
- da je članom 21. Zakona propisano da su svi kupci i snabdjevači električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine obavezni da preuzmu dio električne energije proizvedene korištenjem OIE u skladu sa Zakonom i aktima Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da su svi kupci i snabdjevači električne energije u Federaciji obavezni da, u skladu sa stavom (5) člana 20. ovog zakona, otkupljuju od kvalifikovanih proizvođača svu proizvedenu električnu energiju po referentnoj cijeni, a do uspostavljanja tržišta OIE i ispunjavanja kvota koje se odnose na obavezujuće ciljeve iz stava (2) člana 4. Zakona (APOEF),
- da je stavom (8) člana 26. Zakona propisano da se u toku probnog rada otkup proizvedene električne energije iz postrojenja koja koriste OIE vrši po referentnoj cijeni,
- da su APOEF-om propisani obavezujući ciljevi OIE do 2020. godine,

donošenjem predmetne dopune zakona izbjegao bi se pravni vakum u primjeni navedenih odredbi Zakona, poštivanje međunarodnih obaveza u dijelu za Federaciju Bosne i Hercegovine, te osigurao kontinuitet promovisanja korištenja OIE (prikupljanje naknade i isplata referentnog dijela garantovane otkupne cijene za privilegovane proizvođače sa kojima Operator za OIEiEK ima potpisan važeći ugovor), a što je i osnovni predmet Zakona.

Uzimajući u obzir sve navedeno, odnosno uvažavajući razloge koji su navedeni u ovom obrazloženju, a iz kojih je vidljivo da bi nedonošenjem ove dopune zakona mogla nastati šteta po Federaciju Bosne i Hercegovine, kao i činjenicu da se radi o Zakonu koji je već bio na razmatranju u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, predlaže se donošenje Zakona o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije po hitnom postupku.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENOG PRAVNOG RJEŠENJA U ZAKONU

1. U Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14), u članu 4. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) APOEF-om iskazani obavezujući ciljevi Federacije o udjelu energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji električne energije za 2020. godinu primjenjivati će se do donošenja novog planskog dokumenta za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji, a u svrhu ispunjenja ciljeva iz člana 2. ovog zakona.“

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

ODREDBA ZAKONA KOJA SE DOPUNJUJE
Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14)

Član 4.
(Obavezujući ciljevi za korištenje OIE)

- (1) Razvoj i korištenje OIE u Bosni i Hercegovini, kao i nacionalni ciljevi u pogledu udjela energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u Bosni i Hercegovini, u periodu do 2020. godine, utvrđuju se Nacionalnim akcionim planom korištenja obnovljivih izvora energije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: NAPOE).
- (2) Sastavni dio NAPOE je Akcioni plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji (u daljnjem tekstu: APOEF), kojim se, u okviru nacionalnog cilja korištenja obnovljivih izvora energije, iskazuju obavezujući ciljevi Federacije o udjelu energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji električne energije, energije za grijanje i/ili hlađenje i energije za transport, uvažavajući efekte regulatornih mjera koje se odnose na unapređenje energetske efikasnosti i uštede energije kod krajnjih kupaca, kao i drugih mjera sa svrhom ispunjenja postavljenih ciljeva.